

Ilmailun turvallisuustavoitteiden seuranta

Kaupallisen ilmakuljetuksen turvallisuustilanne Q1/2018

Kaupallisen ilmakuljetuksen turvallisuus

Ensimmäinen neljännes 2018 sujui suomalaisessa kaupallisessa ilmakuljetuksessa melko hyvin. Onnettomuuksia ei tapahtunut, mutta vakavien vaaratilanteiden määrä oli huomattavasti pidemmän aikavälin keskiarvon yläpuolella.

Alkuvuonna huomionarvoista ovat kaksi Helsinki-Vantaalla tapahtunutta kiitotiepoikkeamaa, joista Onnettomuustutkintakeskus on aloittanut tutkinnan.

Ulkomaisessa kaupallisessa ilmakuljetuksessa tapahtui tammikuussa onnettomuus Kittilässä, kun liikesuihkukoneen ovi aukesi kovalla voimalla osuen lentäjään joka menehtyi. Maaliskuussa Kokkolassa taas ulkomainen matkustajia kuljettanut pienkone laskeutui hyvin lähelle kiitotiellä töissä olleita ajoneuvoja.

[Lue lisää kaupallisen ilmakuljetuksen turvallisuustilanteesta.](#)

Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne Q1/2018

Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuus

Yleis- ja harrasteilmailussa alkuvuonna ei tapahtunut onnettomuuksia. Vakavien vaaratilanteiden määrä oli hivenen pidemmän aikavälin keskiarvon yläpuolella.

Tapahtumatyypeissä huomionarvoista ovat Malmin lentopaikan läheisyydessä tapahtuneet läheltä piti-tilanteet yleis- ja harrasteilmailukoneiden välillä.

[Lue lisää yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanteesta](#)

Muiden ilmailun osa-alueiden turvallisuustilanne Q1/2018

Maa-ajoneuvojen aiheuttamien kiitotiepoikkeamien määrä on alkuvuonna pysynyt edellisten vuosien tasolla, eli vähentämisen varaa on.

Lennonjohdon aiheuttamien porrastusten alitusten määrä on samalla tasolla edellisvuoden kanssa.

Miehittämättömien ilma-alusten osalta alkuvuosi on alkanut rauhallisesti ja tapaustyytit ovat olleet samanlaisia kuin aiempinakin vuosina, eli hallinnan onnettomuuksien enentyksiä ja 1 läheltä piti-tilanne miehitetyn ilma-aluksen kanssa.

Raportointi Q1/2018

Vuonon havaituista poikkeamista raportointi ja raporttien oikeudenmukainen käsittely on ilmailussa aina nähty yhtenä tärkeimmistä turvallisuuden peruspilareista. Mitä herkemmin raportteja tehdään, sitä parempi kuva toiminnan kehittämiskohteista muodostuu, ja sitä tehokkaammin pystytään turvallisuutta kehittämään. Suurta raporttimäärää voi pitää yhtenä indikaattorina hyvästä turvallisuuskulttuurista. Suomessa noudatetaan raporttien käsittelyssä oikeudenmukaisen turvallisuuskulttuurin (Just Culture) periaatteita. Raporttien käsittely on tarkemmin kuvattu [Suomen ilmailun turvallisuusohjelman kohdassa 2.5](#).

Vuonna 2017 Trafiin toimitettiin n. 7800 raporttia. Vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen aikana raportteja on saatu 1600. Edellisvuoteen verrattuna määrä on n. 5% kasvussa.

Tarkemman katsauksen vuoden 2017 sekä aiempien vuosien turvallisuustilanteeseen löydät graafien alapuolella olevista linkeistä.

Arviotaulukko eri osa-alueiden tilanteesta ja kehityssuunnasta

	Tavoite	Mittari	Tilanne
Ylätaso	Hyvän turvallisuustason säilyttäminen kaupallisessa ilmailussa (ei kuolleita eikä onnettomuuksia, vähenevä trendi vakavien	Kuolleiden ja onnettomuuksien määrä; vakavien vaaratilanteiden määrä suhteutettuna liikenteen määrään (viiden vuoden keskiarvo); FASP Riskiarvioinnin tehneiden organisaatioiden määrä	Tilannearvio historia- ja nykytilanteen perusteella. Osatavoitteissa esitetty ylemmässä solussa tilanne suomalaisessa kaupallisessa ilmakuljetuksessa ja alemmässä suomalaisessa yleis- ja harrasteilmailussa. Kiitotiepoikkeamien kohdalla lisäksi esitetty ajoneuvot ja henkilöt ja läheltä piti-tilanteiden kohdalla lennonvarmistuksen tilanne. Q1/2018 suomalaisessa kaupallisessa ilmakuljetuksessa ei onnettomuuksia eikä kuolleita. Vakavien vaaratilanteiden määrä 4 ja kasvoi

vaaratilanteiden määrässä)

edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Myös pidemmän aikavälin keskiarvon yläpuolella. Lentotuntitilasto vuodelta 2017 ole vielä valmistunut. Alustavan arvion mukaan tavoitetta vähenevä vakavien vaaratilanteiden määrä suhteessa liikenteen määrään ei tulla saavuttamaan vuonna 2017.

Tilannearvio pidetään edelleen vihreänä. Kehityssuunta pidetään negatiivisena johtuen mm. dronetoiminnan aiheuttamista riskeistä. Q1/2018 ei onnettomuuksia, ei kuolemantapauksia. Vakavien vaaratilanteiden määrä pienehkö, hieman keskiarvon yläpuolella.

Tilannearvio pidetään keltaisena. Kehityssuunta pidetään positiivisena. Q1/2018 suomalaisessa ilmakuljetuksessa ei kiitotieltä suistumistapauksia.

Tilannearviossa ei muutosta. Kehityssuunnassa ei ole muutosta. Q1/2018 yleis- ja harrasteilmailussa 1 kiitotieltä suistuminen. Lukema sama kuin pidemmän aikavälin keskiarvo.

Tilannearvio pidetään keltaisena. Kehityssuunta on positiivinen. Q1/2018 kiitotiepoikkeamia, joista kaksi vakavia vaaratilanteita. Määrä on kuitenkin pidemmän aikavälin keskiarvossa.

Tilannearvio pidetään keltaisena. Kehityssuunnassa ei trendejä huonompaan tai parempaan suuntaan. Q1/2018 tilanne on yleis- ja

Yleis- ja harrasteilmailussa enintään kolme kuollutta (neljän vuoden keskiarvo) ja vähenevä onnettomuuksien määrä ja vaaratilanteiden määrä

Kuolleiden ja onnettomuuksien määrä

Kiitotieltä suistumisten (RE) vähentäminen.

Kiitotieltä suistumistapausten määrä ja se suhteutettuna lentotunteihin, lennettyjen sektorien määrään sekä operaatioiden määrään ilmaliikennepalveluyksiköissä.

Kiitotiepoikkeamien (RI-VAP) vähentäminen

Kiitotiepoikkeamien määrä ja se suhteutettuna lentotunteihin, lennettyjen sektorien määrään sekä operaatioiden määrään ilmaliikennepalveluyksiköissä.

Keskeiset osatavoitteet

Yhteentörmäysten ja läheltä piti -tilanteiden (MAC/AIRPROX) vähentäminen ilmassa

Yhteentörmäysten ja läheltä piti-tilanteiden määrä ja se suhteutettuna lentotunteihin, lennettyjen sektorien määrään sekä operaatioiden määrään ilmaliikennepalveluyksiköissä.

harrasteilmailussa pysynyt hyvänä ja tapausten määrä samalla tasolla edellisen vuoden kanssa.

Tilannearviossa ei muutosta. Tilanne vaikuttaa kehittyneen hyvään suuntaan.

Q1/2018 6 ajoneuvojen aiheuttamaa kiitotiepoikkeamaa, samaa tasoa edellisvuosien kanssa.

Maa-ajoneuvojen ja henkilöiden aiheuttamien kiitotiepoikkeamien määrä on korkea ja tilanne huolestuttava. Tilannearviossa ei muutosta.

Kehityssuunnassa ei nähtävissä merkittävää muutosta.

Q1/2018 kaupallinen ilmakuljetus mukana kolmessa tilanteessa. Samaa tasoa kuin edellisvuonna.

Tilannearviossa pidetään keltaisena. Mahdollista, että tilanne edelleen kehittyy

huonompaan suuntaan drone-tapausten lisääntymisen johdosta.

Q1/2018 yleis- ja harrasteilmailukoneet mukana kolmessa tapauksessa. Samaa tasoa edellisvuosien kanssa.

Tilannearvio pidetään keltaisena.

Mahdollista, että tilanne edelleen kehittyy

huonompaan suuntaan drone-tapausten lisääntymisen johdosta. Lisäksi Malmin liikenteessä on alkuvuonna tapahtunut kohtuullisen paljon tilanteita.

Q1/2018 tapahtui 4 lennonjohdon aiheuttamaa ilma-alusten välistä porrastuksen alitusta. Määrä samaa tasoa kuin edellisvuonna.

Ohjattavissa olevan ilma-alusten törmäysten maastoon ja vastaavien vaaratilanteiden (CFIT) vähentäminen

CFIT-tapausten määrä ja se suhteutettuna lentotunteihin, lennettyjen sektorien määrään sekä operaatioiden määrään ilmaliikennepalveluyksiköissä.

Tilannearvio pidetään keltaisena. Kehityssuunnassa ei muutosta. Q1/2018 kaupallisessa ilmakuljetuksessa ei CFIT/near CFIT-tilanteita.

Tilannearvio pidetään vihreällä. Kehityssuunta muutetaan negatiivisesta tasaiseksi. Q1/2018 yleis- ja harrasteilmailussa ei CFIT/near CFIT-tilanteita.

Tilannearvio pidetään vihreällä. Kehityssuunnassa ei muutosta. Q1/2018 ei kaupallisessa ilmakuljetuksessa tapahtunut ilma-aluksen hallinnan menetyksiä, kuten ei edellisenäkään vuonna.

Ilma-alusten hallinnan menetysten lennon aikana (LOC-I) vähentäminen

Hallinnan menetystapausten määrä ja se suhteutettuna lentotunteihin, lennettyjen sektorien määrään sekä operaatioiden määrään ilmaliikennepalveluyksiköissä.

Tilannearviossa ei muutosta. Kehityssuunnassa ei nähtävissä muutosta. Q1/2018 tapahtui yleis- ja harrasteilmailussa 1 hallinnan menetys-tilanne. Määrä on samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna.

Tilannearvio vielä keltaisena, kehityssuunta pidetään edellisessä kvartaalissa arviotuna positiivisena. Q1/2018 ei kaupallisessa ilmakuljetuksessa tapahtunut tämän tyyppisiä tapauksia.

Yhteentörmäysten rullattaessa kiitotielle tai kiitotieltä (GCOL) vähentäminen

GCOL-tapausten määrä ja se suhteutettuna lentotunteihin, lennettyjen sektorien määrään sekä operaatioiden määrään ilmaliikennepalveluyksiköissä.

Tilannearvio pidetään vihreänä. Kehityssuunnassa ei nähtävissä muutosta. Q1/2018 tapahtui yleis- ja harrasteilmailussa 3 ilma-aluksen törmäys rullauksen aikana. Määrä oli huomattavasti edellisvuotta ja keskiarvoa suurempi.

Tilannearvio pidetään vihreänä. Kehityssuunta muutetaan negatiiviseksi.

Aikaisemmat katsaukset

 [Ilmailun turvallisuuskatsaus 2017](#)

 [Suomen ilmailun tila 2016](#)

 [Suomen ilmailun tila 2015](#)

 [Tietoa ilmailun tilakuvasta](#)

Sivu päivitetty 19.04.2018